

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre Základnú školu pre žiakov s telesným postihnutím –

ISCED 1 – primárne vzdelanie

ISCED 2- nižšie stredné vzdelanie

„Cesta za zdravím“

Názov ŠkVP: „Cesta za zdravím“

Stupeň vzdelania : ISCED 1 , ISCED 2
Dĺžka štúdia: 9 ročná
Vyučovací jazyk: slovenský
Študijná forma: denná
Druh školy: štátna

Predkladateľ:

Názov školy: Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím
Súčasťou ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím sú aj triedy pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím a bez mentálneho postihnutia
Adresa: Budovateľská 1309, 093 01 Vranov nad Topľou
IČO: 17070244
Riaditeľ školy: PaedDr. Katarína Vasil'ová
Koordínátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Duranská Iveta
Kontakty: email: zspretpadic@stonline.sk
www.zspretpadic.edupage.org
tel.: 057/4885141

Zriadovateľ:

Názov: Obvodný úrad Prešov
Adresa: Tarasa Ševčenka 11, 081 01 Prešov
Kontakty: tel.: 051/7462707

Platnosť dokumentu: od 01.09. 2014
Platnosť dokumentu: do 31.08. 2019

PaedDr. Katarína Vasil'ová
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu v ZŠ:

PLATNOSŤ ŠKVP Dátum	Revidovanie ŠKVP Dátum	ZAZNAMENÁVANIE INOVÁCIÍ ZMENY, ÚPRAVY
1.09.2009	1.10.2009	1.vypracované učebné osnovy pre 5.ročník ZŠpTP v súlade so ŠVP
1.09.2010	1.10.2010	1.rozšírený o učebné osnovy 1.a 6. ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP
1.09.2011	1.10.2011	1.rozšírený o učebné osnovy 2. a 7.ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP
1.09.2012	1.10. 2012	1.rozšírený o učebné osnovy 3.a 8 .ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP 2.zmeny navýšených hodín v 5.a 7.ročníku ZŠpTP
1.09.2013	1.10.2013	1.rozšírený o učebné osnovy 4.a 9.ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP 2.zmeny navýšených hodín v 5.ročníku ZŠpTP
1.09.2014	1.10.2014	1.rozšírený o učebné osnovy prípravného ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP 2.zmeny navýšených hodín v 5, 8.a 9.ročníku ZŠpTP
1.09.2015	1.10.2015	1.zmeny navýšených hodín v 6.a 9.ročníku ZŠpTP
1.09.2016	24.8.2016	1.zmeny navýšených hodín v 7.ročníku ZŠpTP

PRÍLOHA ZŠ pre žiakov s TP:

2009/2010 – počet navýšených hodín:

5.ročník – o 4 hodiny: 1h MAT, 1h BIO, 1H GEG, 1h PVC

2010/2011 – chýba

2011/2012 – počet navýšených hodín:

2.ročník – o 4 hodiny: 1h SJL, 1h RVK a RGZ, 1h MAT, 1h PVC

6.ročník – o 5 hodín: 1h SJL, 0,5h CHE, 1h BIO, 1h GEG, 0,5h INF, 1h ZTV

7.ročník – o 5 hodín: 1h SJL, 0,5h CHE, 0,5h BIO, 1h GEG, 0,5h MAT, 0,5h INF, 0,5h SEE, 0,5h ZTV

1.Rámcový učebný plán v 7. ročníku doplnený o nový predmet Svet práce.

2.ŠkVP je doplnený o jednotlivé prierezové témy v súlade s POP.

3.ŠkVP je doplnený o prierezovú tému Výchova k ľudským právam, ktorá je zaradená do vyučovacieho procesu a TVVP.

2012/2013 – počet navýšených hodín:

1.ročník – o 2 hodiny: 0,5h RVK a RGZ, 0,5h ETV/NBV, 1h PVC

2.ročník - nemáme

3.ročník – o 3 hodiny: 1h SJL, 2h MAT

6.ročník – o 5 hodín: bez zmeny

8.ročník – o 5 hodín: 1h CHE, 1h BIO, 0,5h OBN, 0,5h ETV/NBV, 1h MAT, 0,5h VUM, 0,5h ZTV

- zmeny navýšených hodín:

5.ročník – o 4 hodiny: 1h SJL, 1h BIO, 1h GEG, 0,5h MAT, 0,5h INF

7.ročník – o 5hodín: 1h SJL, 0,5h CHE, 1h BIO, 1h GEG, 0,5h MAT, 0,5h INF, 0,5h ZTV

- 1.Rámcový učebný plán v 3. ročníku doplnený o nový predmet Anglický jazyk.
- 2.Rámcový učebný plán v 8. ročníku doplnený o nový predmet Výchova umením.
- 3.ŠkVP je doplnený o jednotlivé prierezové témy v súlade s POP. Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia, Doprvná výchova, Mediálna výchova, Environmentálna výchova, Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, Osobnostný a sociálny rozvoj, Finančná gramotnosť, Drogy, Výchova k ľudským právam.

2013/2014 – počet navýšených hodín:

4.ročník – o 4 hodiny: 1h PDA, 2h MAT, 1h VYV

6.ročník – bez zmeny

7.ročník - bez zmeny

8.ročník – bez zmeny

9.ročník – o 5 hodín: 1h CHE, 0,5h OBN, 0,5h ETV/NBV, 1h MAT, 0,5h INF, 0,5h VUM, 1h ZTV

- zmeny navýšených hodín:

5.ročník – o 4 hodiny: 1h ANJ, 1h BIO, 1,5h MAT, 0,5h INF

- 1.ŠkVP je doplnený o prierezovú tému Globálne vzdelávanie, ktorá je zaradená do vyučovacieho procesu a TVVP.

2014/2015 – počet navýšených hodín: žiadne

6.ročník – nemáme

7.ročník - nemáme

- zmeny navýšených hodín:

5.ročník – o 4 hodiny: 1h GEG, 1h BIO, 1,5h MAT, 0,5h INF

8.ročník – o 5 hodín: 1h CHE, 1h DEJ, 0,5h OBN, 0,5h ETV/NBV, 1h MAT, 0,5h INF, 0,5h ZTV

9.ročník – o 5 hodín: 1h FYZ, 0,5h OBN, 0,5h ETV/NBV, 1h MAT, 0,5h INF, 0,5h VUM, 1h ZTV

- 1.ŠkVP je rozšírený o učebné osnovy prípravného ročníka ZŠpTP v súlade so ŠVP.
- 2.Ukončenie prípravy ŠkVP pre ZŠ pre žiakov s telesným postihnutím.

2015/2016 - zmeny navýšených hodín:

6.ročník – o 5 hodín: 2h SJL, 0,5h CHE, 1h DEJ, 1h MAT, 0,5h INF

9.ročník – o 5 hodín: 1h SJL, 0,5h OBN, 0,5h ETV/NBV, 2h MAT, 0,5h INF, 0,5h VUM

2016/2017 - zmeny navýšených hodín:

7.ročník – o 5hodín: 2h SJL, 0,5h CHE, 1,5h MAT, 0,5h SEE, 0,5h ZTV

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Charakteristika školy

Poslaním Spojenej školy je výchova a vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, ktorým ich zdravotné znevýhodnenie nedovoľuje vzdelávať sa v bežných školách

Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím je jednou z organizačných zložiek Spojenej školy, Budovateľská 1309, Vranov nad Topľou, ktorej zriaďovateľom je Okresný úrad Prešov.

Spojená škola s organizačnými zložkami: Praktická škola, Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Špeciálna materská škola je samostatnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou.

Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím (ZŠ pre žiakov s TP) bola zriadená 01. 09. 1993. Súčasťou školy je Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Školský klub detí a Školská jedáleň. Pri ZŠ pre žiakov s TP je zriadená aj elokovaná trieda pri Vranovskej nemocnici n.o., s priemerom 5 žiakov na deň. Obsah vzdelávania je prílohou tohto ŠkVP. Škola sa nachádza v okresnom meste Vranov nad Topľou, je jedinou svojho druhu v Prešovskom kraji.

Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom s telesným postihnutím a žiakom chorým a zdravotne oslabeným. Súčasťou ZŠ pre žiakov s TP sú od školského roku 2013/14 aj triedy pre žiakov s autizmom.

Základná škola pre žiakov s TP, Špeciálna základná škola pre žiakov s TP, ŠMŠ, Praktická škola a Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva sú umiestnené v 2 spoločných budovách.

Budova č.1 je trojpodlažná, s bezbariérovými vstupmi, toaletami a výtahom.

ZŠ využíva triedy, telocvičňu, dielňu, počítačovú učebňu, multimedialnú učebňu, jazykovú učebňu, relaxačnú miestnosť Snoezelen, cvičnú kuchyňu, ŠKD. V priestoroch tejto budovy sa nachádza kancelária ČŠPP – psychológ, ako aj zdravotné oddelenie s rehabilitáciou ktorej súčasťou je vodoliečba, telocvičňa, miestnosť pre externých lekárov.

Budova č.2 je dvojpodlažná, umiestnená v areály školy a nachádzajú sa v nej kancelárie ČŠPP – logopéd, špeciálny pedagóg. Nachádza sa tu aj kancelária riaditeľky Spojenej školy, kancelária hospodárky, ekonómky a sociálnej pracovníčky. Je tu umiestnená aj Špeciálna materská škola, dve triedy pre žiakov s autizmom a jedna trieda pre žiakov ŠZŠ. Žiaci využívajú všetky špeciálne učebne v budove č. 1. Škola má výdajnú školskú jedáleň. Učebne sú veľkosťou a zariadením prispôsobené počtu žiakov stanovených pre špeciálne školy s telesným a mentálnym postihnutím.

Špecifikom našej školy je nízky počet žiakov v triede, čo umožňuje učiteľovi individuálny prístup k žiakovi. Prispievame k zlepšeniu jeho zdravotného stavu a snažíme sa aby nedošlo k jeho regresu. Prostredníctvom oddelenia rehabilitácie v rámci ČŠPP a predmetu telesná výchova, zdravotná telesná výchova a telesná a športová výchova sa snažíme o rozvoj psychomotorických a sociálnych zručností žiakov. Škola ponúka žiakom záujmové krúžky vzhľadom k ich druhu a stupňu postihnutia.

KRÚŽKY:

V školskom roku 2011/2012: Čitateľsko-dramatický, Krúžok šikovných rúk, Mladý záchránár, Počítačový krúžok, Športový krúžok;

- V školskom roku 2012/2013: Krúžok Mladý spravodajca, Čitateľsko-dramatický, Športový krúžok, Šikovné ruky;
- V školskom roku 2013/2014: Krúžok Šikovných rúk, Mladý spravodajca, Angličtina hrou, Priateľ Ježiš, Športom k prírode, Z rozprávky do rozprávky;
- V školskom roku 2014/2015: Krúžok Maškrtníček, Biblia očami detí, Mladý spravodajca, Spevácko-dramatický, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;
- V školskom roku 2015/2016: Krúžok Šikovníček, Mladý spravodajca, Spevácko-tanečný, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;
- V školskom roku 2016/2017: Šikovníček, Mladý spravodajca, Hudobno-dramatický, Angličtina hrou, Športom k prírode, Výtvarný krúžok;

Počas prestávok sú žiaci v triede, majú voľnosť, môžu sa hrať vlastné hry, alebo navštíviť kamarátov vo vedľajšej triede pod dohľadom službukonajúceho pedagogického dozoru. Prístup pedagógov k žiakom je demokratický a priateľský.

1.2 Charakteristika žiakov

ZŠ pre žiakov s TP zabezpečuje primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie podľa vzdelávacích programov pre žiakov bežnej ZŠ a pre žiakov s telesným postihnutím, žiakov chorých a zdravotne oslabených. Žiaci s telesným postihnutím plnia rovnaké ciele výchovy a vzdelávania ako žiaci bežných základných škôl na primárnom stupni vzdelávania a na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania.

Základná škola pre žiakov s telesným postihnutím poskytuje výchovu a vzdelávanie žiakom s telesným postihnutím a žiakom chorým a zdravotne oslabeným. V triedach tejto školy sú žiaci vzdelávaní podľa

Štátneho vzdelávacieho programu pre 1.stupeň ZŠ v SR ISCED 1 – primárne vzdelávanie;

Štátneho vzdelávacieho programu pre 2.stupeň ZŠ v SR ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie;

Školského vzdelávacieho programu - **Vzdelávací program pre žiakov s telesným postihnutím ISCED 1 – primárne vzdelávanie /I.stupeň/; ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie /II.stupeň/;**

Vzdelávací program ako súčasť vzdelávacieho programu schválilo MŠ SR pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26.mája 2009 obsah vzdelávania pre prípravný a 1.ročník žiakov s TP

- obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu Rozvíjanie komunikačných schopností a grafomotorických zručností pre 2.ročník pre žiakov s TP schválilo MŠVVaŠ SR pod číslom 2010-10694/23277:1-914 dňa 07.júla 2010

- obsah vzdelávania vyučovacích predmetov Rozvíjanie komunikačných schopností a grafomotorických zručností a Rozvíjanie pohybových zručností pre 3.ročník pre žiakov s TP ako súčasť vzdelávacieho programu pre žiakov s TP na primárnom stupni vzdelávania schválilo MŠVVaŠ SR pod číslom 2011-7361/17016:1-914 dňa 20.mája 2011

- obsah vzdelávania pre 4.ročník pre žiakov s TP schválilo MŠVVaŠ SR 14.06.2012

- rámcový učebný plán pre žiakov s TP ISCED 1, ISCED 2 – 2011-11476/28581:3-914 dňa 01.09.2011

Školu navštevujú žiaci 1. a 2. stupňa vo veku od 6 do 16 rokov, ktorí majú telesné, alebo viacnásobné postihnutie, deti choré, alebo zdravotne oslabené. Pochádzajú z Vranova nad Topľou a okolitých dedín Vranovského okresu.

(1) Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

(2) Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“.

(3) Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

(4) Žiakovi so zdravotným znevýhodnením, ktorý sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu, sa v doložke vysvedčenia uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu“. Ak sa v individuálnom vzdelávacom programe úpravy vzdelávania žiaka vzťahujú len k niektorým vyučovacím predmetom, v doložke vysvedčenia sa uvedie: „Bol(a) vzdelávaný(á) podľa individuálneho vzdelávacieho programu uplatňovaného v predmete (predmetoch) ...“. V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením je možné uviesť aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním.

(5) Žiakovi, ktorý ukončil vzdelávanie v základnej škole, sa na vysvedčení uvedie, koľko rokov povinnej školskej dochádzky splnil. V doložke sa uvedie: „Žiak splnil.....rokov povinnej školskej dochádzky“.

(6) Žiak sa vzdeláva v štátnom jazyku – slovenský jazyk.

Škola má dlhoročné skúsenosti s prácou s deťmi so zdravotným znevýhodnením a postihnutím a každoročne sa ich snaží skvalitňovať.

1.3 VIZIA NAŠEJ ŠKOLY

Poskytovať našim žiakom také vedomosti a zručnosti, aby sa mohli čo najviac a čo najsamostatnejšie začleniť do spoločnosti a do bežného života, aby mohli svoj život prežiť naplno a harmonicky, upevniť si sebavedomie, vytvoriť si vedomie vlastnej hodnoty, aby sa vnútorne vyrovnali so svojim zdravotným znevýhodnením.

ČÍM SME INÍ

- Dávame šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a zažíval pocity úspechu.
- Rozsah učiva a tempo jeho osvojovania sú prispôsobené rozumovým, psychickým, motorickým a sociálnym schopnostiam a zručnostiam našich žiakov.
- Znížený počet žiakov v triedach (najviac 12).

- Pri vzdelávaní sa uplatňuje individuálny prístup a rešpektujú sa osobitosti našich žiakov.
- Bezbariérové riešenie priestorov školy (výťah, bezbariérové toalety, sprcha, schodolez, prenosné nájazdové rampy). Všetky priestory sú vybavené účelovým zariadením, ktoré je v súlade s požiadavkami pre vzdelávanie žiakov a detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- Výborná vybavenosť špeciálnou počítačovou technikou, učebnými a kompenzačnými pomôckami.
- Zdravotná telesná výchova a rehabilitácia poskytovaná žiakom SŠ a klientom ČŠPP.
- Multisenzorická terapia v terapeuticko-relaxačnej miestnosti Snoezelen.
- Odborná lekárska starostlivosť prostredníctvom externých zamestnancov -neuroológ, rehabilitačný lekár.
- Pre žiakov, zamestnancov a rodičov je denne k dispozícii psychológ ČŠPP.
- Ranná intervencia a následná včasná stimulácia telesne, mentálne a viacnásobne postihnutých žiakov a žiakov s autizmom už v ŠMŠ a ČŠPP.
- Snažíme sa o dobrú klímu školy a tried, budovaním priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, rodičmi a pedagógmi ako aj medzi zamestnancami školy.

Pri výchove a vzdelávaní rešpektujeme psychické a fyzické osobitosti každého žiaka, uplatňujeme individuálny prístup a poskytujeme diagnostickú, rehabilitačnú, psychologickú, psychoterapeutickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť, ako aj poradenské služby ich rodičom. Pri výchove a vzdelávaní žiakov máme zabezpečených pedagogických asistentov na prekonávanie zdravotných bariér.

Škola rozvíja aj talent a mimoriadne nadanie žiakov. Talentovaným žiakom dáva príležitosť zúčastniť sa na rôznych súťažiach, učitelia pre nich pripravujú a zadávajú školské práce odpovedajúce ich zručnostiam a schopnostiam.

V našej škole je podporovaná mimoškolská záujmová činnosť žiakov. Dáva žiakom návod k zmysluplnému využívaniu voľného času, rozvíja ich schopnosti a vedomosti, jemnú a hrubú motoriku, učí ich prijímať úspechy i neúspechy, je pre nich spôsobom sebarealizácie, sebauplatnenia. Núti ich komunikovať s ostatnými a vyjadrovať svoj názor. Žiaci II. stupňa sú pravidelne pripravovaní na prijímacie skúšky na gymnázium a stredné školy, taktiež sa zúčastňujú testovania 9 ako všetci deviataci bežných základných škôl.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

V škole pracuje väčšina pedagogických zamestnancov, všetci spĺňajú kvalifikačné predpoklady, prípadne si kvalifikáciu dopĺňajú o špeciálnu pedagogiku. Zamestnancov ZŠ nie je možné celkom vyčleniť, nakoľko vyučujú na ZŠ aj SZŠ pre žiakov s TP, či v PŠ. Na škole pôsobí výchovný poradca, pedagogickí zamestnanci - koordinátori /podľa jednotlivých prierezových tém./ Chod školského klubu detí (ďalej len ŠKD) zabezpečujú vychovávateľky a pedagogickí asistenti. Špeciálno-pedagogické a psychologické služby a starostlivosť poskytujú v rámci ČŠPP špeciálni pedagógovia – logopéd, somatopéd, psychopéd, psychológ a sociálny pracovník, rehabilitačnú starostlivosť zabezpečujú fyzioterapeuti.

Vzdelávanie a starostlivosť o telesne a viacnásobne postihnuté deti a deti s ťažkým mentálnym a viacnásobným postihnutím vyžaduje zabezpečenie rehabilitácie a iných služieb spojených s ich výchovou a vzdelávaním /obslužné činnosti, kŕmenie, obliekanie, umývanie, podávanie liekov, cievkovanie, premiestňovanie imobilných detí.../. Z uvedeného dôvodu zamestnávame zdravotnú sestru a asistentov učiteľa. V škole pracuje metodické združenie a predmetová komisia.

Vďaka rôznorodej zameranosti pedagógov môžeme uspokojiť veľké množstvo potrieb žiakov a to nie len v oblasti vyučovania, ale taktiež v oblasti voľno-časových aktivít - v škole je pestrá ponuka záujmových krúžkov. Svoje organizačné schopnosti v dostatočnej miere prezentujú usporiadaním školských akcií pre verejnosť, pre kolegov, pre žiakov a ich zákonných zástupcov a pripravovaním žiakov na školské a mimoškolské súťaže.

Učitelia si rozširujú a dopĺňajú kvalifikáciu rozširujúcim štúdiom špeciálnej pedagogiky na Pedagogickej fakulte v Prešove a v Ružomberku, priebežným vzdelávaním na Metodicko-pedagogickom centre. V súčasnosti sa zameriavame na zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti v jazykoch a informatike. Individuálne sa venujú samoštúdiu zameranému na rozvoj a dopĺňanie potrebných kompetencií a zručností.

1.5 Organizácia prijímacieho konania

Do prípravného respektíve 1.ročníka primárneho vzdelávania sa dieťa prijíma po dovŕšení 6. roku veku v súlade s § 19 zákona č. 245/2008 Z.z.

Škola prijíma žiakov na základe ich zdravotného znevýhodnenia so súhlasom rodičov po diagnostických vyšetreniach zameraných na zistenie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb vykonaných v zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie.

Počas celého školského roka škola prijíma žiakov s telesným postihnutím do všetkých ročníkov na základe lekárskeho odporúčania a žiadosti rodičov. Pri nižšom počte žiakov sú ročníky spájané.

1.6 Dlhodobé projekty

Otvorená škola Infovek – prebieha- cieľom projektu je zvyšovanie gramotnosti žiakov a učiteľov v oblasti IKT s cieľom využívať IKT vo výchovno-vzdelávacom procese a v čase mimo vyučovania, používať internet ako informačný zdroj pre žiakov a učiteľov pri vzdelávaní sa a príprave na vyučovanie, získavanie nových IKT technológií.

Chránená dielňa – prebieha - projekt Európskeho sociálneho fondu v spolupráci s UPSVaR vo Vranove n. T., ktorým sme vytvorili pracovné miesto pre osoby so zdravotným postihnutím.

Virtuálna knižnica – prebieha - práca s internetovým systémom slúžiacim učiteľom na prácu s elektronickými materiálmi v spolupráci so spoločnosťou Komenský.

Dobré srdce Nadácie Tatra banky – 200 eur – zakúpenie špeciálnych nájazdových rámp pre imobilných žiakov na prekonávanie bariér a špeciálnych pomôcok do miestnosti Snoezelen.

Projekt Moderným vzdelávaním k uplatneniu sa príslušníkov MRK na trhu práce i k ich inklúzii v rámci spoločnosti v operačnom programe Vzdelávanie, Opatrenie 1.1. Premena tradičnej školy na modernú: Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne marginalizovaných rómskych komunít – 294 098 eur - úspešný – zriadenie počítačovej učebne a

jazykového laboratória s kompletným IKT vybavením /interaktívne tabule, notebooky pre žiakov a učiteľov, digitálne učebnice, testovací systém, kopírka, špeciálna technika pre telesne postihnutých: tablety, špeciálne klávesnice a myši./ odborné školenia pedagogických zamestnancov

Partnerstvo v projekte Sme si rovní, nie rovnakí - Partnerstvo s n.o. Úspech z Košíc – účasť 20 žiakov na tvorivých dielňach – keramikárstvo pod vedením keramikára Petra Smika a maliarstvo pod vedením slovenského výtvarníka Fera Guldana.

Projekt Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov – odborné vzdelávanie a získanie 2 notebookov pre pedagogických zamestnancov školy.

Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – vyškolenie zamestnancov k používaniu techniky aj k testovaniu 9; získanie 3 interaktívnych tabúl, 3 notebookov a 1 tlačiarne.

1.7 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa neustále rozvíja. Cieľom je dosiahnutie maximálnej úrovne vzájomnej komunikácie a vybudovanie pozitívnych vzťahov medzi rodičmi a učiteľmi. Rodičia môžu kedykoľvek navštíviť školu nielen po vzájomnej dohode s triednym učiteľom, na školských a triednych rodičovských združeniach, akciách poriadaných školou. Triedni učitelia majú vymedzený čas na konzultácie s rodičmi, poprípade si stretnutie s rodičmi vopred dohodnú. Snažíme sa oboznamovať všetkých zákonných zástupcov žiakov a klientov ČŠPP čo, ako a prečo robíme, a aký to bude mať vplyv na zlepšenie stavu ich dieťaťa, preto im vypracúvame stimulačné, terapeutické, individuálne vzdelávacie programy /IVP/ a individuálne výchovno-vzdelávacie programy /IVVP/.

Rodičia, zákonní zástupcovia a verejnosť majú možnosť oboznámiť sa s chodom školy prostredníctvom webových stránok školy, alebo počas dňa otvorených dverí. Možnosti vzájomných informácií cez internet chceme naďalej viac rozširovať.

Pri škole pracuje Rodičovská rada, Rada školy pri SŠ, Občianske združenie „Radost' vranovských detí“. Všetky orgány a subjekty sa pravidelne stretávajú a spolupracujú so školou.

Škola ďalej aktívne spolupracuje s:

- Okresným úradom Prešov, Mestským úradom vo Vranove n.T., Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a inými zariadeniami,
- s rehabilitačným lekárom, detským neurológom a inými odbornými lekármi /pediater, psychiater, otorinolaryngológ.../,
- Občianskym združením „Radost' vranovských detí“ - ktorého cieľom je podpora a zabezpečovanie potrieb žiakov školy za účelom ich všeobecného rozvoja, obstarávanie školských pomôcok, organizovanie školských výletov,
- PdF Prešovskej univerzity – priebežná prax študentov denného štúdia špeciálnej pedagogiky, jednodňová exkurzia študentov externého rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky,
- Základnými školami, materskými školami a strednými školami – zamestnanci ČŠPP priebežne podľa potrieb uskutočňujú metodické návštevy,
- Úniou nevidiacich, Zväzom pre telesne postihnutých, Červeným krížom s poradenskými zariadeniami - ČŠPP a CPPPaP vo Vranove n. T., s ČŠPP pre sluchovo postihnutých v Prešove, ČŠPP pre zrakovo postihnutých v Levoči.

Škola prizýva k spolupráci všetkých partnerov, očakáva pomoc, podporu, dôveru. Za to sa chceme poďakovať všetkým, ktorým osud našich detí nie je ľahostajný a ich finančná podpora prispela k uľahčeniu a vytvoreniu lepších podmienok ich života.

K ďalším metódam a aktivitám, ktoré prispievajú k lepšej kvalite života všetkých žiakov patria: slávnosti a programy, výlety a exkurzie, umelecké stretnutia. Organizovanie spoločných akcií s deťmi bežných škôl, s rodičmi, súrodencami detí. Žiaci sa pravidelne zúčastňujú rôznych športových, výtvarných a speváckych súťaží, kde opakovane získali mnoho ocenení.

1.8 Priestorové a materiálno - technické podmienky školy

ZŠ pre žiakov s TP sídli v trojpodlažnej budove č. 1 a v dvojpodlažnej budove č. 2.

Budova č. 1

Člení sa na:

a.) Úsek výučby

- *malá telocvičňa* – rebriny, švédska debna, šmýkačka, suchý bazén, televízor...
- Miestnosť Snoezelen /viac v poslednej časti ŠkVP/
- *učebňa dielni* - je vybavená 3 pracovnými stolmi s potrebným náradím
- *učebne IKT, multimediálna učebňa* – počítače, tablety, notebooky, interaktívne tabule, špeciálne klávesnice a myši pre žiakov s DMO a žiakov s postihnutím horných končatín, multifunkčné zariadenie, čítacia lupa, špeciálne výukové CD, DVD, digitálne učebnice.
- *kancelária ČŠPP – psychológ, a vyšetrovacia miestnosť pre špeciálnych pedagógov ČŠPP* – sú vybavené potrebnými odbornými pomôckami a špeciálnym nábytkom,
- *triedy* : v budove č.1 sa nachádzajú na 2. a 3. nadzemnom podlaží (triedy ZŠ , ŠZŠ a triedy PŠ) sú veľkosťou prispôbené počtu žiakov stanovených pre špeciálne školy s telesným a mentálnym postihnutím s priestorom pre relaxáciu s viacúčelovým výškovo nastaviteľným nábytkom a polohovateľnými ležadlami, špeciálnymi prístrojmi, technikou, materiálmi a pomôckami. Vnútorne usporiadanie lavíc, osvetlenie /prírodné i umelé/ i umiestnenie tabulí je v súlade s požiadavkami hygieny výchovno-vzdelávacieho procesu. ŠKD realizuje svoju činnosť v 2 školských triedach na 2.podlaží.
- *rehabilitácia* – vodoliečba, telocvičňa, miestnosť pre externých lekárov, rebriny, masážne stoly, parafín, magnetoterapia, diadynamik, biolampa, steper, elektrický chodník, posilňovací komplex, cyklotrenažér, vodoliečba, perličkový kúpeľ celotelový, perličkový kúpeľ nôh, ortopedické a protetické pomôcky...

b.) Úsek vedenia školy:

- miestnosť zástupcu ZŠ pre žiakov s TP , ŠZŠ a PŠ – na 1.poschodí

c.) Úsek pomocných priestorov:

- šatňa
- zariadenia na osobnú hygienu žiakov: sociálne zariadenia v členení chlapci, dievčatá, 3 bezbariérové sociálne zariadenia
- zariadenia na osobnú hygienu zamestnancov a klientov
- kabinet
- miestnosť pre upratovačky
- sklad čistiacich a hygienických potrieb
- údržbárska dielňa
- výdajňa stravy
- školská jedáleň
- kotolňa

- archív
- výt'ah.

V budove č. 2

a.) úsek výučby

- triedy – pre žiakov ŠZŠ a ZŠ – triedy pre žiakov s autizmom /s podobným vybavením ako v budove č. 1/
- triedy pre ŠMŠ

b.) Úsek vedenia školy:

- miestnosť riaditeľky SŠ

c.) Úsek administratívy:

- kancelária pracovníčok THP a PaM

d) Úsek administratívy:

- kancelária sociálnej pracovníčky - kancelária prvého kontaktu s klientom
- *samostatné kancelárie ČŠPP* – logopéd, psychopéd, somatopéd

e.) Úsek pomocných priestorov:

- šatňa pre žiakov a zamestnancov školy
- zariadenia na osobnú hygienu žiakov: sociálne zariadenia v členení chlapci, dievčatá, bezbariérové sociálne zariadenie
- zariadenie na osobnú hygienu zamestnancov školy
- kotolňa

Vychádzajúc z vízie školy sa naše zariadenie postupne modernizuje, podarili sa ďalšie zmeny k lepšiemu:

- rekonštrukcia kotolne, sociálnych zariadení /sprcha, prebaľovacie lôžko, hygienické zariadenia pre imobilných, nová vírivá vaňa pre žiakov a klientov rehabilitácie/, výmena okien na škole, rekonštrukcia výt'ahu, oprava schodov, výrazná úprava interiéru školy – relaxačné kútiky pre žiakov, výškovo nastaviteľné lavice, stoličky,
- dopĺňanie vybavenia školy učebnými a kompenzačnými pomôckami, didaktickou a špeciálnou počítačovou technikou, pedagogickou a odbornou literatúrou,
- zakúpenie schodolezu a prenosných nájazdových rámp na prekonávanie schodov pre imobilných žiakov,
- zakúpenie špeciálnych klávesníc, počítačových myší, tabletov, interaktívnych tabúl pre telesne postihnutých žiakov,
- modernizácia vyučovania – využívanie metódy projektového vyučovania a testovacieho systému TAP vo vyučovacom procese, digitálne učebnice, učebne IKT s pripojením Wifi, výučbové programy Alf, Activinspire a edukačné programy na CD pre jednotlivé predmety, zriadenie jazykovej a multimedialnej učebne, úprava exteriéru - pozemok na pestovanie plodín, Altánok poznania, Eko chodník s listnatými a ihličnatými stromčekmi, detské ihrisko so šmýkačkou, kolotoč, pieskovisko, kladina.
- zabezpečenie pomôcok pre slabozrakých: elektronické a vreckové čítacie lupy.

Materiálno-technické zabezpečenie vyučovania je na veľmi dobrej úrovni a umožňuje tvorivejší a efektívnejší výchovno-vzdelávací proces. Učebné pomôcky sa dokupujú priebežne podľa finančných prostriedkov a potreby aj v spolupráci s OZ „Radosť vranovských detí“. Školská knižnica je umiestnená v budove č.1 v triede na 2. poschodí.

Areál školy je nevyhovujúci (skoro celý je vyasfaltovaný, málo zelene) a zároveň je prístupovou cestou a parkoviskom pre rodičov imobilných detí.

1.9 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried, chodieb, areálu školy,
- aktuálne informácie o aktivitách školy prezentovať na informačných tabuliach, nástenkách a internetovej stránke školy,
- budovanie priateľskej atmosféry medzi telesne a viacnásobne postihnutými žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, medzi pedagógmi navzájom a pedagógmi a rodičmi.

1.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola zabezpečuje bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy a areáli školy.

V rámci bezpečnosti vykonáva poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na začiatku školského roka a pred rôznymi školskými akciami. Zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti pri práci a proti požiaru, ochrane zdravia a prevencie pred sociálno-patologickými javmi. Realizuje pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia na odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií. Cvičné poplachy pre žiakov a zamestnancov školy.

Bezbariérový prístup zabezpečuje výťah, madlá na schodištiach, chodbách a sociálnych zariadeniach. Škola kladie dôraz na dodržiavanie pitného režimu – denne žiaci dostávajú na desiatu teplý čaj. Na bezpečnosť a ochranu žiakov pred úrazmi v triede a na chodbách počas prestávok dbá pedagogický a zdravotný personál školy. Pri úraze podľa jeho závažnosti a rozsahu poskytne žiakovi prvú pomoc zdravotný personál školy, alebo privolaná lekárska služba.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov.

2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU /ŠkVP/

2.1 Pedagogické princípy školy

Strategickým cieľom školy je poskytnúť našim žiakom také vedomosti a zručnosti, aby sa mohli čo najviac a čo najsamostatnejšie začleniť do spoločnosti a do normálneho života. Aby mohli prežiť svoj život naplno a harmonicky, upevniť si

sebavedomie a vytvoriť si vedomie vlastnej hodnoty, aby sa vnútorne vyrovnali so zdravotným postihnutím.

Školský vzdelávací program Cesta za zdravím kladie dôraz na všestranný rozvoj osobnosti žiaka so zdravotným znevýhodnením, na rozvoj pozornosti, myslenia, predstavivosti, pamäte a orientácie v priestore. Na získanie pracovných a hygienických návykov podľa ich schopností a odstránenie alebo zmiernenie ich pohybového handicapu.

Ciele, ktoré si stanovila škola:

Činnosť v škole bude zameraná na:

- rozvoj slovnej zásoby, čitateľských a pisateľských zručností, rozvoj komunikačných schopností, aby sa vedeli orientovať v akejkoľvek komunikačnej situácii, vedeli sa vhodne vyjadrovať a svoje poznatky uplatňovať v praktickom živote
- nápravu narušenej komunikačnej schopnosti logopédom
- rozvoj jemnej a hrubej motoriky osvojovaním základných pracovných návykov a zručností, sebaobsluhy, používaním kompenzačných pomôcok,
- aplikáciu matematických vedomostí v bežných životných situáciách
- vedenie k vytrvalosti a sústavnosti pri plnení úloh
- výchovu osobnosti s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť zaujímajú významné miesto,
- dosiahnutie zvýšenej gramotnosti v oblasti IKT
- na kvalitnú prípravu v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov
- vedenie žiakov k tolerancii a ohľaduplnosti k iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám
- zvýšenie účasti rodičov na daniach v škole, s cieľom nadviazať na domácu prípravu
- posilnenie demokratickej klímy v škole,
- posilnenie voľnočasových aktivít.

Neoddeliteľnou súčasťou činnosti školy, ktoré využívame pri plnení cieľov je špeciálno-pedagogická, psychologická a rehabilitačná starostlivosť v škole a ČŠPP a rôzne kompenzačné aktivity. Používame rôzne špeciálne počítačové programy, kompenzačné pomôcky, špeciálne metódy a formy práce. Do výchovno-vzdelávacieho procesu chceme začleniť arteterapiu a hipoterapiu. Dôležitú úlohu pri plnení cieľov má aj školský klub detí, záujmové útvary, jednotlivé akcie organizované počas školského roka.

Prostriedky a formy realizácie:

- Využívaním nových inovatívnych a špeciálnych metód.
- Tvorbou projektov.
- Využívaním práce v skupinách.
- Reflexiou – premýšľaním, rozjímaním, uvažovaním.

2.2 Zameranie školy

Uvedomujeme si, že naši žiaci majú v rámci zdravotného postihnutia veľmi rôznorodé vzdelávacie potreby, ktoré pri osvojovaní pracovných a hygienických návykov a odstraňovaní alebo zmierňovaní ich pohybového handicapu budeme rešpektovať. Sme partneri a máme spoločný cieľ - získať postihnutiu zodpovedajúce zručnosti, vedomosti a postoje, ktoré im umožnia čo najefektívnejšie začlenenie do života. Snažíme sa v škole vytvoriť demokratickú klímu, aby sme mohli poskytnúť žiakom kvalitné základy moderného všeobecného vzdelania zamerané pre ďalšie štúdium, ale aj k praktickému životu. Usilujeme sa o rozvoj osobnosti každého žiaka na základe pochopenia a prijatia všeobecným platných mravných noriem a princípov s dôrazom na zlepšenie zdravotného stavu.

Usilujeme sa o školu rodinného a priateľského charakteru, kde sa budú dobre cítiť žiaci, učitelia pracovníci školy a všetci, ktorí poctia návštevou našu školu.

Program sekundárneho vzdelávania je zostavený tak, aby zabezpečil hladký prechod z I. stupňa na II. stupeň prostredníctvom spolupráce učiteľov s rodinou a ČŠPP. Výhodiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho psychických a fyzických osobitostí a možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. V tomto veku je pre deti dôležitá možnosť získať skúsenosti a zážitky vlastnými aktivitami, prostredníctvom zážitkového učenia v skupine rovesníkov. Vedomosti a praktické zručnosti, ktoré žiak získa aby čo najlepšie využil v ďalšom štúdiu na strednej škole.

2.3. Profil absolventa

Absolvent sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**

Sociálne komunikačné spôsobilosti:

- > vyjadruje sa súvislé, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primerane svojmu zdravotnému postihnutiu,
- > dokáže určitý čas sústredene načúvať, reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- > uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- > rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- > na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- > rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- > v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:

- > schopnosť používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely) rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie:

- > žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- > ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na

- počítači, dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- > uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
 - > rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov.

Spôsobilosť učiť sa učiť sa:

- > získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- > na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- > vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach, zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti.

Spôsobilosť riešiť problémy:

- > vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- > pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- > overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- > pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom.

Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti:

- > vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- > uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- > uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- > sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,
- > kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- > uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- > účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,

Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- > dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- > dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),

- > uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- > cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- > pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- > pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- > správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
- > je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2.4. Pedagogické stratégie

Na naplnenie cieľov, zamerania školy a rozvoja kľúčových spôsobilostí, rozvoja schopností a zručností budeme podporovať:

- V plnej miere využívať učebňu s výpočtovou technikou na vyučovanie informatiky, cudzích jazykov, aj ostatných predmetov.
- Pre vzájomnú komunikáciu medzi zamestnancami, žiakmi a rodičmi budeme využívať internet.
- Budeme viac využívať nové metódy a formy vyučovania.
V predmete pracovná výchova sa zamerať na osvojovanie základných pracovných zručností a návykov a sebaobsluhy.
- Budeme rozvíjať čitateľské a grafomotorické zručnosti vo všetkých vyučovacích predmetoch.
- Budeme žiakov viesť k samostatnosti, sebahodnoteniu, kritickému mysleniu.
- Budeme podporovať tvorbu projektov, tímovú spoluprácu.
- Pre rodičov pripravíme aktivity k Vianociam, ku Dňu matiek a otcov, športové aktivity s deťmi.
- Uskutočniť rozlúčku so žiakmi deviateho ročníka slávnostným programom, oceníme žiakov za vzorné správanie, výborné študijné výsledky, súťaže a olympiády.

2.5 ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY VYUČOVANIA

Základnou organizačnou jednotkou je vyučovacia hodina, ktorá má vymedzený čas 45 minút. Hodiny sa striedajú podľa pevne stanoveného rozvrhu hodín schváleného riaditeľom školy. Medzi hodinami sú prestávky, každá vyučovacia hodina je venovaná jednému predmetu.

Týždenná dotácia je v jednotlivých ročníkoch určená podľa RUP. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený SVP a ŠKVP vyučovacích predmetov.

Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Okrem klasického frontálneho vyučovania je potrebné aplikovať iné formy, a to skupinové vyučovanie, prácu vo dvojiciach, ale hlavne individuálne vyučovanie. Obsah vyučovania je potrebné realizovať diferencovane.

Klasické metódy vyučovania je potrebné doplniť a spestriť inovatívnymi metódami a tými sú, práca s interaktívnou tabuľou, využívanie IKT na vyučovaní, kooperatívne učenie, prácu s textom, čítanie s porozumením, príklady z praxe atď.

3. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- 1.hodnotenie žiakov
- 2.hodnotenie školy
- 3.hodnotenie pedagogických zamestnancov

1.Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy č.:2011-3121/12824:4-921 ktorý schválilo MŠ, VVaŠ SR. Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1. mája 2011.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z požiadaviek školského zákona. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov formou hodnotiaceho portfólia.

Hodnotiace portfólio žiaka bude mať každý žiak, bude ho priebežne po ročníkoch dopĺňať a bude obsahovať:

1. povinné práce (ako sa učím
 - > vybrané písomné práce z jednotlivých predmetov
 - > projekty žiakov,
2. voliteľné práce (čo ma baví, čo sa mi páči)
 - > moje naj...
 - > obrázky
 - > príbehy
 - > postrehy
 - > fotografie

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Pri hodnotení sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Cieľom hodnotenia je:

- > poskytnúť žiakovi spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a o tom ako ich dokáže využiť,
- > motivovať žiakov k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu,
- > pravidelne informovať rodičov žiaka o práci a správaní žiaka.

Všeobecné pravidlá a kritériá pre hodnotenie žiakov

- > žiaci sú priebežne hodnotení formou známok podľa metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl, Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v bežných základných školách na základe psychologického vyšetrenia,

- > známky môžu byť podľa potreby doplnené slovným hodnotením (ústnym alebo písomným),
- > polročné a koncoročné vysvedčenie na konci každého ročníka sa vydáva so známkami, o použití slovného hodnotenia rozhoduje na začiatku školského roka riaditeľ školy na základe prerokovania v pedagogickej rade,
- > hodnotenie je adekvátne veku žiaka a jeho individuálnym schopnostiam a zdravotnému postihnutiu
- > zákonní zástupcovia žiakov sú oboznámení s hodnotením prospechu a správania žiaka prostredníctvom žiackej knižky, na rodičovských združeniach a konzultáciách,
- > v prípade výrazných zmien v správaní alebo v prospechu žiaka sú zákonní zástupcovia oboznámení ihneď.

▪ Pravidlá pre hodnotenie v predmetoch

- > hodnotenia žiaka v predmete nezahŕňa hodnotenie správania, správanie žiaka je hodnotené zvlášť, hodnotené sú zručnosti a vedomosti, ktoré boli v rámci vyučovania už prebrané a precvičené,
- > pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a vyučovacie výsledky, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie,
- > stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok za príslušné obdobie,
- > prihliada sa k systematickosti v práci žiaka v priebehu klasifikačného obdobia,
- > súčasťou celkového hodnotenia práce žiaka v predmete je i príprava na predmet (príprava pomôcok, vedenie písomností, práca na domácich úlohách, dopĺňovanie učiva v prípade absencie žiaka, pracovitosť a prístup k vyučovaciemu predmetu...), s prihliadaním na zdravotné postihnutie
- > miera a naplnenia kľúčových kompetencií vo forme plnenia očakávaných výstupov je východiskom pre hodnotenie žiaka v predmete,
- > žiaci sú vopred oboznámení s termínom písomných prác trvajúcich viac ako 20 min., zároveň s termínom sú oboznámení aj s témami písomnej práce,
- > žiaci sú oboznámení s kritériami ich hodnotenia a majú právo sa k nim vyjadriť,
- > žiakom je umožnené sebahodnotenie odpovedajúce ich veku a schopnostiam, forma sebahodnotenia je ponechaná na vyučujúcom,
- > v prípade absencie viac ako 150 hodín je žiak komisionálne preskúšaný

▪ Pravidlá pre hodnotenie správania

- > v hodnotení správania žiakov sa neprihliada na prospech v predmetoch,
- > pri hodnotení správania sa prihliada na poruchy správania vyplývajúce z postihnutia
- > škola nehodnotí správanie žiaka mimo školu, ale snaží sa na žiakov vplývať tak, aby robili na verejnosti dobré meno nielen sebe, ale i škole a rodine,
- > pri hodnotení správania vychádza škola zo základných spoločenských, etických a hygienických noriem slušného správania, ktorých základy sú súčasťou vnútorného poriadku školy,
- > pri hodnotení správania žiaka postupujú vyučujúci prísne individuálne, žiadny z jednotlivých prípadov nevytvára precedens záväzný pre hodnotenie správania iných žiakov
- > Hodnotenie žiakov je zapracované do školského poriadku.

2. Hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- > ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- > posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- > oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci, ich rodičia, ale aj verejnosť získala dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v štátnom i školskom vzdelávacom programe.

Pravidelne monitorujeme:

- > vytváranie pozitívnych podmienok na vzdelanie
- > spokojnosť rodičov s vedením školy a učiteľmi
- > neohrozené prostredie, spolupatričnosť žiakov i učiteľov - klíma školy,
- > priebeh vzdelávania - vyučovací proces - pedagogické stratégie - metódy a formy vyučovania,
- > prístup k žiakom
- > dosiahnuté výchovno - vzdelávacie výsledky,
- > riadiacu činnosť v škole,
- > celkovú úroveň výsledkov práce školy.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- > školské portfólio (triedne portfólia),
- > kronika školy,
- > dotazníky pre žiakov a rodičov,
- > hodnotiace porady,
- > analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- > SWOT analýza.

Triedne portfólio (moderná kronika triedy) - vytvára si ju trieda pod vedením triedneho učiteľa počas celého školského roka.

Obsahuje napríklad:

- > symbol tried, pravidiel správania v triede - napr. naše desatoro rozdelenie služieb v triede fotografie triedy, akcií, zlepšováky triedy, projekty, súťaže, turnaje a ich výsledky rekordy triedy, „prešľapy“ triedy a podobne.

Školské portfólio:

- > symbol - logo školy,
- > morálny kódex školy,
- > triedne portfólia,
- > kronika školy,
- > zborník úspechov žiakov - víťazné práce, diplomy zo súťaží, olympiád, turnajov,
- > zborník aktivít učiteľov - osvedčenia o vzdelávaní učiteľov,

- > celoškolské projekty spolupatričnosti,
- > akcie s rodičmi, spolupracujúcimi organizáciami - dokumentácia akcií.

Každoročne škola vypracováva v zmysle Vyhlášky MŠ SR č. 9/2006 Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy v príslušnom školskom roku. V nej je kladený dôraz na dve veci:

- > konštatovanie úrovne stavu,
- > zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú a prijatie opatrení na zlepšenie.

Správa je komplexným zhodnotením práce školy v predošlom školskom roku, je prerokovaná na pedagogickej rade, schvaľovaná Radou školy, predkladaná na schválenie Obvodnému úradu v Prešove. Zverejňujeme ju na webovej stránke školy, majú k nej prístup žiaci, rodičia i verejnosť.

O situácii v škole sú rodičia pravidelne informovaní na webových stránkach školy: www.zspretpadic.edupage.org.

Kritériom pre nás je nielen kvalita dosiahnutých výsledkov, úspechy našich žiakov, ale aj spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a verejnosti v meste.

Podklady pre spracovanie vlastného hodnotenia školy

- > školský vzdelávací program,
- > správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy,
- > triedne knihy,
- > školský poriadok a vnútorný poriadok školy,
- > záznamy z pedagogických rád, metodických združení, predmetových komisií,
- > hospitačné záznamy,
- > žiacke písomné práce,
- > protokoly a záznamy o kontrolách a inšpekčnej správe,
- > personálna a mzdová dokumentácia,
- > SWOT analýza,
- > dotazníkové prieskumy.

Oblasti hodnotenia školy

- **Personálne podmienky vzdelávania**
 - > odborná kvalifikácia pedagogických zamestnancov,
 - > odbornosť vyučovania jednotlivých predmetov,
 - > vekové zloženie pedagogických pracovníkov a podiel zastúpenia mužov a žien.
- **Materiálno-technické podmienky vzdelávania**
 - > kvalita a využitie priestorov školy,
 - > kvalita a využívanie didaktických a špeciálnych pomôcok.
- **Finančné podmienky vzdelávania**
 - > priame neinvestičné výdavky školy,
 - > príspevky od zriaďovateľa,

- > ďalšie zdroje - príspevky rodičovského združenia, dary.
- **Priebeh vzdelávania Vzdelávací program**
 - > školský vzdelávací program,
 - > učebné plány školy,
 - > individuálne vzdelávacie plány,
 - > vedenie pedagogickej dokumentácie,
 - > kontrolná činnosť v oblasti napĺňania učebných plánov.
- **Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu**
 - > rozvrh hodín,
 - > starostlivosť a rešpektovanie žiakov so zdravotným postihnutím,
 - > vnútorný poriadok školy,
 - > informačný systém pre rodičov a žiakov,
 - > prevencia sociálno-patologických javov,
 - > klíma školy.
- **Plánovanie a príprava vyučovania**
 - > súlad vyučovania s cieľmi základného vzdelávania,
 - > vhodná stratégia stanovenia cieľov v jednotlivých triedach,
 - > rešpektovanie pracovného tempa a individuálnych potrieb vzdelávania žiakov a zdravotného postihnutím,
 - > nadväznosť preberaného učiva,
 - > začlenenie a využívanie prierezových tém.
- **Vyučovacie metódy a formy**
 - > riadenie vyučovania,
 - > sledovanie a plnenie stanovených cieľov,
 - > podpora osobnostného a sociálneho rozvoja žiakov,
 - > možnosť seberealizácie žiakov, uplatnenie individuálnych možností, potrieb a skúseností,
 - > využívanie metód názornosti, aktívneho, zážitkového učenia, experimentovania, objavovania, prác s chybou,
 - > vyučovanie frontálne, skupinové, individuálne,
 - > rešpektovanie individuálneho tempa, možnosti relaxácie žiakov,
 - > odborná správnosť vyučovania
- **Interakcia a komunikácia**
 - > pravidlá komunikácie medzi učiteľmi a žiakmi, medzi žiakmi navzájom,
 - > možnosť vyjadrovania vlastného názoru, argumentácie, diskusie,
 - > vzájomný rešpekt, výchova k tolerancii,
 - > vyváženosť verbálneho prejavu učiteľov a žiakov,
 - > príležitosť k samostatným rečovým prejavom žiakov,
 - > tolerancia komunikácie u žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou.

- **Hodnotenie žiakov**

- > vid'. kapitolu hodnotenie žiakov.

- **Spolupráca školy s rodičmi a inými subjektmi**

- > rada školy,
- > triedne rodičovské združenia a konzultácie pre rodičov,
- > konzultácie s výchovným poradcom, psychológom a špeciálnymi pedagógmi v CŠPP

- **Škola a región**

- > prepojenie školy s mestom a regiónom,
- > prezentácia školy na verejnosti,
- > články o škole v regionálnej tlači.

- **Starostlivosť školy o voľný čas žiakov**

- > záujmové útvary,
- > organizácia jednorazových akcií.

- **Organizácia prevádzky školy**

- > organizačná štruktúra školy,
- > delegovanie právomocí a pracovné náplne,
- > poradné a metodické orgány,
- > prenos informácií vnútri školy,
- > systém vnútorných smerníc a pokynov riaditeľa.

- **Systém vedenia a hodnotenia pracovníkov**

- > vedenie pedagogických pracovníkov,
- > vedenie začínajúcich a nekvalifikovaných učiteľov,
- > vedenie nepedagogických pracovníkov pri zaisťovaní prevádzky školy,
- > hospitačná a kontrolná činnosť,
- > hodnotenie zamestnancov.

- **Finančné a materiálne zabezpečenie školy**

- > plánovanie finančnej oblasti,
- > plánovanie v oblasti materiálno technickej,
- > systém finančnej kontroly,
- > inventarizácia majetku.

- **Výsledky vzdelávania žiakov**

- > úroveň predstavivosti a fantázie v tvorivých činnostiach,
- > pohybová úroveň žiakov, úroveň pracovných zručností a návykov,
- > úroveň komunikačných spôsobilostí,
- > mimoriadne výsledky a úspechy žiakov,
- > žiacke práce, písomnosti, výrobky,
- > vystúpenie, koncerty, výstavy,
- > súťaže, olympiády,

- > prospech a správanie žiakov,
- > pochvaly a výchovné opatrenia,
- > hodnotenie úspešnosti a adaptácie v spádovej škole.

3. Hodnotenie zamestnancov, vnútorný systém kontroly

Vnútorný systém kontroly v personálnej oblasti predchádza hodnoteniu zamestnancov. Hodnotenie zamestnancov predstavuje racionálne a systematické porovnávanie požiadaviek jednotlivých pracovných činností a spôsobilostí zamestnancov s tým, či dokážu úspešne vykonávať zverené úlohy.

Úlohou vedúceho zamestnanca - riaditeľky školy, zástupkyne riaditeľky školy, vedúceho MZ, je posúdenie pracovného výkonu zamestnancov a rozpoznanie ich pozitívnych a negatívnych stránok, spolurozhodovanie o spôsobe odmeňovania a motivovania zamestnancov, zlepšovanie vzájomných vzťahov medzi riadiacim zamestnancom a jeho podriadenými spolupracovníkmi a zamestnancami v pracovnom tíme navzájom, osobný vzťah zamestnanca k práci, stotožnenie sa zamestnanca s cieľmi školy. Ďalej slúži na vytvorenie predpokladov pre plánovanie potrieb zamestnancov, prípadne odhalenie dôvodov pre prepúšťanie nevhodných zamestnancov, identifikovanie potrieb ďalšieho vzdelávania a rozvoja zamestnancov, napomáhanie plánovaniu a realizácii ich pracovnej kariéry, odhaľovanie pracovných rezerv a odhaľovanie ciest ako a kedy zvyšovať výkonnosť.

Oblasti hodnotenia učiteľov:

- > plnenie pracovných povinností a úloh, plnenie cieľov školy, vedenie pedagogickej agendy,
- > vedenie a práca so žiakmi (kvantita, kvalita práce, produktivita práce, dosiahnuté výsledky so žiakmi, prístup k postihnutým žiakom, plnenie termínov),
- > fungovanie v pracovnom tíme, pracovné a spoločenské správanie (interpersonálne vzťahy, spolupráca),
- > komunikácia, flexibilita, ochota, schopnosť rozhodovať, schopnosť viesť spolupracovníkov, spolupráca s rodičmi žiakov,
- > úsilie učiteľa venované osobnému rozvoju (vzdelávanie, rozvoj vedomostí a zručností, schopností).

Hodnotenie zamestnanca v našej škole prebieha v dvoch rovinách:

▪ Neformálne hodnotenie

Je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania. Vykonáva ho každý vedúci zamestnanec školy - zástupkyňa riaditeľky školy bez ohľadu na vzťah priamej nadradenosti voči zamestnancovi a riaditeľka školy.

Ide o dennú kontrolu nástupu na pracovisko a odchodu z pracoviska, nástupu na vyučovaciu hodinu a ukončenie vyučovacej hodiny, nástupu na dozor a vykonávanie dozoru, správanie k žiakom, rodičom, kolegom, úprava zovňajšku učiteľa, dodržiavanie pracovného poriadku, zásad BOZP a OPP, používanie OPP.

▪ Formálne hodnotenie

Je racionálnejšie a periodické, vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca - slúžia ako podklady pre ďalšiu personálnu činnosť. Jeho výhody sú v lepšom poznaní.

- > Hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít,
- > lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca,
- > lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie,
- > umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce,
- > sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon,
- > zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovisku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným,
- > prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku.

Patrí sem sledovanie výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje - ich prospech, zapájanie žiakov do súťaží, do projektov, tvorba projektov pre žiakov, zapájanie do ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, zapájanie do mimoškolskej činnosti, vzájomné hodnotenie učiteľov, hodnotenie učiteľov žiakmi i rodičmi. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie - triedna kniha, triedny výkaz, tvorba časovo-tematických plánov, ich plnenie, vedenie ostatnej písomnej agendy (záznamy o krúžkoch, plán práce triedneho učiteľa, triedne portfólio, zápisnice z rodičovských združení...), aktívna účasť na poradách, zasadnutiach MZ a podieľanie sa tvorbe a realizácii školského výchovného programu, šírenie dobrého mena - zvyšovanie morálneho kreditu školy.

Dôležitou súčasťou je hospitačná činnosť nadriadeného zamestnanca na vyučovaní a písomný záznam z hospitácie s odporúčením a opatreniami na skvalitnenie práce učiteľa.

Jedenkrát ročne vedie riaditeľka školy alebo zástupkyne riaditeľky školy so zamestnancami osobný pohovor. Na pohovore sa na základe neformálneho hodnotenia, hospitačnej činnosti, výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, mimoškolskej činnosti učiteľa hodnotia odborné schopnosti učiteľa a jeho predpoklady na plnenie nových úloh. Súčasťou pohovoru je aj hodnotenie jeho interpersonálnych zručností, čiže ako vychádza s kolegami, nadriadenými, žiakmi i rodičmi. Hodnotí sa jeho prístup k práci - teda napríklad to, či je samostatný, lojálny, spoľahlivý, zodpovedný, dôvody čerpania pracovného voľna, či má vyvinutý zmysel pre sebadisciplínu. Ak ide o manažérsku pozíciu, určite by sa mal pohovor dotknúť aj riadiacich schopností. Výsledkom pohovoru je celkové hodnotenie pracovníka, ktoré dostať v písomnej forme v podobe vyplneného hodnotiaceho formulára.

Hodnotený zamestnanec dostáva spätné informácie o svojom výkone očami nadriadeného zamestnanca. Tieto informácie sú podkladom pre ďalšie zlepšenie vykonávania prác, odstránenie nedostatkov a chýb. Súčasne mu hodnotenie pomáha pre stanovenie úloh na budúce obdobie a vytvára pre ich plnenie primerané podmienky.

Viac v pláne vnútroškolskej kontroly a v pláne hospitačnej činnosti na daný školský rok.

4.NETRADIČNÉ METÓDY A POSTUPY VO VVP SŠ

Okrem tradičných pedagogických metód bežne uplatňujeme aj špeciálnopedagogické metódy a postupy. Pri vzdelávaní a výchove žiakov s telesným, mentálnym postihnutím používame aj alternatívne postupy, ktoré sú zväčša interdisciplinárne. Kombinujú sa poznatky a postupy z oblasti pedagogiky, psychológie, rehabilitácie, zdravotníctva a sociálnej práce.

4.1 CENTRUM ŠPECIÁLNO-PEDAGOGICKÉHO PORADENSTVA

Poskytuje:

- komplexnú špeciálno-pedagogickú činnosť, psychologickú, diagnostickú, poradenskú, rehabilitačnú, preventívnu, metodickú, výchovno-vzdelávaciu a inú odbornú činnosť,

- súbor špeciálno-pedagogických intervencií deťom so zdravotným postihnutím vrátane detí s vývinovými poruchami s cieľom dosiahnuť optimálny rozvoj ich osobnosti a sociálnu integráciu.

Klientelu ČŠPP tvoria deti a žiaci od 2 rokov do ukončenia prípravy na povolanie. Patria sem:

- deti a žiaci telesne postihnutí,
- deti a žiaci mentálne postihnutí,
- deti a žiaci viacnásobne postihnutí,
- deti s miernymi poruchami zraku a sluchu,
- deti a žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- deti a žiaci s poruchami učenia,
- deti s poruchou aktivity a pozornosti,
- deti a žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
- deti a žiaci chorí a zdravotne oslabení.

V ČŠPP pracujú títo odborní zamestnanci: *psychológ, somatopéd, logopéd, psychopéd, sociálny pracovník a rehabilitačný pracovník.*

Prioritné činnosti ČŠPP:

- poskytovanie psychologických a špeciálno-pedagogických vyšetrení za účelom vyjadrenia stanoviska k:
 - prijatiu dieťaťa / žiaka /do špeciálnej základnej školy,
 - individuálnej integrácii žiaka v základnej škole,
 - integrácii v špeciálnej triede ZŠ,
- diagnostika a korekcia pre žiakov so zdravotným postihnutím a vývinovými poruchami,
- diagnostika a korekcia pre žiakov s čiastočným oslabením výkonu,
- poskytovanie logopedickej diagnostiky a korekcie,
- konzultácie a poradenstvo predškolským zariadeniam, základným a stredným školám
- spolupráca so zariadeniami výchovy a prevencie, pediatrami, detským neurológom, rehabilitačným lekárom, pedopsychiatrom a ďalšími odbornými lekármi, referentmi sociálnej kurately.

Činnosť sociálneho pracovníka je zameraná na: vedenie klientely v ČŠPP, získavanie anamnestických údajov o klientoch, spracovanie písomného záznamu informácií o klientovi, poskytovanie komplexného sociálneho poradenstva, spolupráca so špeciálnymi pedagógmi, zdravotníkmi, spolupráca s rôznymi inštitúciami odborov sociálnych vecí, archivácia písomnej dokumentácie klientely ČŠPP, vypracovanie odporúčaní a potvrdení pre potreby

školských zariadení, úradov, sociálnych poisťovní v rámci uplatňovania sociálnych kompenzácií.

Klienti ČŠPP sú do poradenského zariadenie prijímaní na základe odporúčania:

- rodiča/zákonného zástupcu klienta,
- lekára pre deti a dorast alebo odborného lekára,
- materskej, základnej a strednej školy, odborného učilišťa.

4.2 Školský klub detí

Školský klub detí /ŠKD/ zabezpečuje pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku, výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania v popoludňajších hodinách. Činnosti, ktoré prebiehajú popoludní sa riadia výchovným programom. Sú to činnosti: vzdelávacia, záujmová, príležitostná, individuálna, odpočinková, sebaobslužná.

Cieľom ŠKD je:

- 1.rozvoj osobnosti človeka a jej rešpektovanie,
- 2.umožnenie sebarealizácie detí v skupinových individuálnych, riadených alebo spontánnych aktivitách,
- 3.vedenie detí k účinnému využívaniu voľného času, rozvoju tvorivosti a fantázie,
- 4.prevenencia sociálne patologických javov,
- 5.začlenenie ekologickej a dopravnej výchovy do činností klubu,
- 6.utváranie pozitívnych vzťahov medzi deťmi,
- 7.rozvoj komunikačných zručností a komunikatívnych kompetencií, ktoré vedú k rozvoju verbálnej aj neverbálnej komunikácie detí /viac v ŠkVP pre ŠKD/.

Školský klub detí je dôležitý výchovný partner rodiny a školy.

4.3 Snoezelen

4.3.1 Konceptia Snoezelen

Prvky koncepcie Snoezelen v miestnosti Snoezelen využívajú v edukačnom procese a podporných terapeutických aktivitách všetky zložky Spojenej školy, Budovateľská 1309 Vranov nad Topľou.

Ide o pomerne novú netradičnú formu práce s ľuďmi s postihnutím, ktorá vychádza z ich možností a schopností a snaží sa rešpektovať ich záujmy. Celá koncepcia Snoezelen je založená na celostnom prístupe, naplňuje potreby prijatia a porozumenia klienta v atmosfére dôvery a uvoľnenosti. V Snoezelen sa spájajú terapeutické s prvkami špeciálno – a liečebno-pedagogickými, s možnosťou ich prispôsobenia špecifickému postihnutiu.

Viac ako iné terapeutické smery si vyžaduje upravené prostredie a špecifické vybavenie. Snoezelen sa vykonáva v špeciálne zariadenej miestnosti, v pokojnej, uvoľnenej a príjemnej atmosfére, kde sú zmysly stimulované hudbou, svetelnými efektmi, ľahkými vibráciami, príjemnými vôňami, možnosťou polohovania a bazálnej stimulácie.

Hlavným cieľom Snoezelen je zlepšenie kvality života a rozvoj osobnosti ľudí s postihnutím. Keďže Snoezelen sprostredkúva stimuláciu zmyslov bez nutnosti intelektuálneho chápania, je účinnou metódou aj u ľudí s ťažšou formou postihnutia, s poruchami senzorickej integrácie a výrazným komunikačným deficitom. Klienti aktívne

i pasívne prežívajú nové podnety, čo vedie k rozširovaniu horizontu ich poznania a podpore ich sebauvedomovania, sebareflexii, ako i k zlepšeniu komunikácie a sociálnej interakcie.

4.3.2 Filozofia Snoezelen

Louise Haggart a Roger Hutchinson charakterizujú Snoezelen ako „splnomocňujúci prístup“, teda citlivý a vnímavý, starostlivý, nedirektívny prístup v atmosfére bezpečia a istoty, ktorý je povzbudzujúci. Pozornosť nie je prvotne zameraná na výsledok, ale zámerom je skôr asistovať klientovi pri získaní maximálneho potešenia z aktivít, ktorým sa spolu s terapeutom venuje.

4.3.3 Metodológia Snoezelen

Podľa zamerania, cieľovej skupiny a odbornej kvalifikácie teoreticky rozlišujeme štyri okruhy aplikácie Snoezelen:

- Snoezelen ako terapia v užšom slova zmysle, ktorá je zaradená do psychomotorickej terapie na neurofyziologickom základe, je riadená lekárom a Snoezelen terapeutom. Snoezelen terapia je tiež integrovaná v terapeutickom koncepte ergoterapie a fyzioterapie, najmä v metódach sensorickej integrácie a mototerapie.
- Snoezelen ako terapeuticky orientovaný prístup vykonávaný prostredníctvom špeciálneho odborníka, kedy je predpokladom jasná východisková diagnóza s cieľne použitými intervenciami.
- Snoezelen ako pedagogicko – podporný prístup, kedy ide o podporné opatrenia výchovno-vzdelávacieho procesu, najmä podpora kognitívnych procesov (vnímania, rozšírenie poznávania, zvýšenie koncentrácie) a integrácie.
- Snoezelen ako voľná ponuka, kedy Snoezelen slúži na navodenie pokoja a zotavenie, načerpanie síl a môže byť za istých predpokladov ponukou pre každého, bez priameho vopred plánovaného terapeutického alebo pedagogického zámeru. Ide o ponuku plnohodnotného trávenia voľného času, ktorú môžu využívať deti, mládež a dospelí.

4.3.4 Snoezelen ako terapia

Snoezelen terapia je zameraná na poskytnutie nádherných neobvyklých zmyslových zážitkov poskytovaných širokou škálou nízko i vysoko technologických produktov a zariadení, ktoré u klientov vyvolávajú zmyslové odpovede a reakcie. Cieľom môže byť samostatná terapia alebo podpora kompetencií klienta. Ide o jednu z najradostnejších a najpríjemnejších terapií.

SNOEZELLEN terapia pozostáva z nasledujúcich krokov:

1. Hodnotenie: zistenie zmyslového potenciálu a potrieb klienta na základe diagnostiky, pozorovania a Snoezelen dotazníkov. Diagnostika je veľmi dôležitým a rozhodujúcim predpokladom k stanoveniu podporných a terapeutických opatrení. Do diagnostiky sú zapojení aj ostatní odborníci (psychológ, logopéd, fyzioterapeut, atď.), nevyhnutná je i spolupráca s rodinou. Diagnostiku zameriavame na hlavné oblasti – na osobnú a rodinnú anamnézu klienta, vývin postihnutia, zisťujeme dôležité informácie týkajúce sa pohybových schopností, intelektuálneho vývinu, komunikácie, interakcie všetkých zmyslov, príjemných a nepríjemných podnetov, možnosti motivácie a podpory. Na základe diagnostiky si stanovíme ciele, ktoré chceme dosiahnuť.
2. Plánovanie aktivít s použitím zariadenia v kontexte hry, upokojenia, relaxu, stimulácie a posilnenia klientov cez ich zmysly.
3. Následné znovu hodnotenie po určitom čase (3-6 mesiacov).

Čo je možné robiť v Snoezelen prostredí

Snoezelen prostredie ponúka množstvo možností využitia :

- Stimulácia (bazálna stimulácia) – celé vybavenie a zariadenia miestnosti pôsobia na klientov natoľko motivujúco, že majú chuť s nimi manipulovať a zároveň sa učiť, stimulovať jednotlivé zmysly alebo viaceré zmysly naraz – sensorická integrácia.
- Relaxácia – prostredie tiež navodzuje stav uvoľnenosti a dajú sa v ňom využiť viaceré relaxačné techniky.
- Terapia a rôzne formy intervencie kreatívnym spôsobom:
 - psychomotorická terapia, mototerapia
 - ergoterapia
 - muzikoterapia
 - dramoterapia
 - terapia hrou
 - biblioterapia
 - arteterapia
 - fyzioterapia
 - animoterapia
 - edukácia – najmä Montessori pedagogika
 - tréning pamäti a vnímania
 - diagnostika
 - včasná intervencia
 - motivácia (podpora a povzbudenie)
 - plnohodnotné trávenie voľného času

Snoezelen poskytuje ideálne prostredie pre viaceré podporné terapeutické aktivity. Prijemná atmosféra prispieva k vytvoreniu osobného vzťahu a skôr dochádza k možnosti komunikácie a interakcie. Snoezelen priestor preto možno využiť na veľké množstvo aktivít, ako napríklad spoznať svoje telo, dotýkať sa a byť dotýkaný, použiť rôzne materiály ako zdroj hmatovej a sluchovej skúsenosti, svetelné a zvukové meditácie, rôzne tematické príbehy ako sú život v mori, život v Afrike, plavba na lodi a podobne. Na rozvoj fantázie, interakcie a komunikácie slúžia okrem svetelných, zvukových, čuchových a chuťových podnetov napríklad aj čítanie rozprávok, prerozprávanie, zahranie krátkej etudy, spájanie obrazov s hudbou. Na rozvoj koncentrácie slúžia rozličné uvoľňovacie, relaxačné a dychové techniky, ktorými sa dosahuje hlbší stav uvoľnenia.

Využitie miestnosti je aj v závislosti od toho, kto ju vedie. Ak sprievodca, ten skôr ponúka jednotlivé podnety a motivuje klienta. Ak terapeut, vtedy je potrebný vopred formulovaný cieľ na základe informácií o klientovi z predchádzajúcej diagnostiky. Jeho úlohou je vybrať jednotlivé cvičenia alebo techniky, ktoré je však potrebné adresne meniť alebo doplniť podľa aktuálnej situácie a potrieb klienta. To si vyžaduje flexibilitu, fantáziu a kreativitu zo strany terapeuta

4.4 Rehabilitácia

Rehabilitačné pracovisko poskytuje svoje služby realizované fyzioterapeutmi pod externým vedením detského neurológa a rehabilitačného lekára týmto skupinám :

- deťom špeciálnej materskej školy,

- žiakom základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím a žiakom s autizmom,
- žiakom špeciálnej základnej školy pre žiakov s telesným postihnutím ,
- žiakom praktickej školy,
- klientom ČŠPP so zdravotným znevýhodnením.

K službám rehabilitácie patrí **zapožičiavanie špeciálnych pomôcok** (Aris stolička, invalidné vozíky, invalidné detské kočiare, chodítka).

Na rehabilitačnom pracovisku sú žiakom a klientom poskytované **najmä tieto služby:**

- liečebná telesná výchova individuálne a v skupinách, cvičenie na prístrojoch: stepper, elektrický chodník, posilňovací komplex, cyklotrenažér, trampolína,
- nácvik na ortopedických a protetických pomôckach a prístrojoch,
- vodoliečebná terapia- perličkový kúpeľ celotelový, perličkový kúpeľ nôh, kúpeľ vo vírivej vani,
- balneologická terapia – parafín,
- fyzikálna terapia – magnetoterapia, diadynamik, biolampa,
- masáž – klasická, mäkké techniky.

5. Školský učebný plán

Vychádzajúc zo štátneho vzdelávacieho programu, skúseností, tradícií, dlhodobu dosahovaných výsledkov a cieľov školy naša škola orientovala svoj Školský vzdelávací program v ZŠ pre žiakov s TP takto:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Rámcový učebný plán v školskom roku 2016/2017

ISCED1, ISCED2 Rámcový učebný plán pre žiakov s telesným postihnutím

Štátny vzdelávací program

Vzdelávacia	Predmet/ročník	přípravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	spolu	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	8	6	6	6	5	4	4	2	5	5	54
	prvý cudzí jazyk				3	3	3	3	3	3	3	3	21
	druhý cudzí jazyk							1	1	1	1	1	4
	rozvíjanie komunikačných schopností a grafomotorických zručností	3	2	2	2	2							11
Príroda	prírodoveda		1	1	1	1							4
	vlastiveda			1	1	1							3
a príroda	fyzika							1	1	2	1		5
	chémia							0,5	0,5	1	2		4
	biológia						1	1	1	1	1		5
Človek a spoločnosť	dejepis						1	1	1	1	2		6
	geografia						1	1	1	1	1		5
	občianska náuka						1	1	1	0,5	0,5		4
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova		0,5	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5		7,5
Matematika s informáciami	matematika	4	4	4	3	3	3,5	4	3,5	1,5	4	4	37
	informatika						0,5	0,5	1	0,5	0,5		3
	informatická výchova			1	1	1							3
Človek a svet	pracovné vyučovanie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		10
práce	svet práce								0,5	0,5			1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	2	1	1	1	1	1	1	1				9
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1				8
	výchova umením										0,5	0,5	1
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova						3	2	2,5	0,5	2,5	2	12
	rozvíjanie	2	2	2	2	2							10

	pohybových zručností											
spolu povinná časť		18	21	21	23	23	23	24	25	25	25	
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	2	4	3	4	4	5	5	5	5	
Spolu: povinná časť+ voliteľné hodiny		20	23	25	26	27	27	29	30	30	30	

Voliteľnými hodinami posilňujeme predmety, v ktorých sa zameriavame na opakovanie učiva, prehĺbenie poznatkov, prípadne na precvičovanie motoriky u žiakov s TP.

5.1 Prierezové témy:

- *OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ /OSR/*
- *ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA /ENV/*
- *MEDIÁLNA VÝCHOVA /MDV/*
- *MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA /MUV/*
- *DOPRAVNÁ VÝCHOVA /DOV/*
- *OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA /OZO/*
- *REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA /RLK/*
- *TVORBA PROJEKTOV A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI /TBZ/*
- *VÝCHOVA K ĽUDSKÝM PRÁVAM /VLV/*
- *FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ /FIG/*
- *GLOBÁLNE VZDELÁVANIE /GV/*
- *DROGOVÁ PREVENCIA*

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov. Učiteľ zväzi zaradenie jednotlivých prierezových tém, podľa predmetu, zloženia triedy a vhodnosti. Ide o nasledovné prierezové témy:

Environmentálna výchova /ENV/

Táto prierezová téma prispieva k formovaniu a rozvíjaniu ekologického vedomia žiakov. Smeruje k tomu, aby žiaci pochopili, že sú súčasťou prírody, uvedomili si význam prírody pre život človeka a nevyhnutnosť chrániť životné prostredie. Cieľom je rozvíjať u žiakov lásku k prírode a vychovávať ich k vedomej ochrane prírody. Environmentálnu výchovu je najvhodnejšie zaradiť do vecného učenia, pracovnej výchovy.

Dopravná výchova /DOV/

Naším žiakom je neustále potrebné zdôrazňovať správanie sa chodca na verejných priestranstvách, cestných komunikáciách a v dopravných prostriedkoch. Našou úlohou je oboznamovať žiakov so základnými pravidlami cestnej premávky, naučiť ich bezpečne sa správať na cestách a v situáciách, ktoré na nich vznikajú. Dopravná výchova má prispieť ku komplexnej výchove žiakov ako aktívnych účastníkov cestnej premávky. Dopravná výchova bude tvoriť súčasť telesnej výchovy, vecného učenia, ale aj matematiky, slovenského jazyka a pracovného vyučovania.

Multikulúrna výchova /MUV/

Tradičná kultúrna rozmanitosť Slovenska sa prehĺbuje vďaka otváraniu slovenskej spoločnosti s pomocou médií, vďaka voľnejšiemu pohybu osôb a rozvoju turistiky. Pomáha aj medzinárodná spolupráca, migrácia príslušníkov blízkych i vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr. Pestrosť kultúr v rámci jednotného právneho systému je dôležitá

zachovať, aby sa prehlboval humanistický a tvorivý charakter kultúry Slovenskej republiky. Kultúrne prostredie Slovenska bolo a je často hlboko tolerantné voči príslušníkom iných kultúr, stále je však poznačené aj neznášanlivosťou. Multikultúrnu výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vecné učenie, telesná výchova, hudobná a výtvarná výchova.

Hlavné ciele prierezovej témy multikultúrna výchova vo vyššom sekundárnom vzdelávaní:

- Viest' žiakov k pochopeniu a rešpektovaniu faktu kultúrnej rozmanitosti.
- Rozvíjať sebareflexiu, ktorá povedie k uvedomeniu si koreňov, možností, obmedzení i premien vlastnej kultúrnej identity.
- Podnecovať a rozvíjať u nich tolerantné postoje k nositeľom odlišných kultúr.
- Rozvíjať schopnosť pochopenia pre odlišnú kultúru a odlišný životný štýl.
- Rozvíjať tolerantné postoje k príslušníkom iných kultúr pri uvedomovaní si a zachovávaní vlastnej kultúrnej identity.
- Rozvíjať poznanie kultúr, s ktorými žiaci prichádzajú, alebo môžu prísť do styku.
- Poskytovať podnety pre tvorbu vyargumentovaných postojov k odlišným kultúram. Podporovať samostatné kritické myslenie.
- Konečným cieľom je rozvíjať schopnosť komunikovať a spolupracovať s nositeľmi iných kultúr v bezpečnom prostredí tolerancie a vzájomnej úcty.

Multikultúrna výchova rozvíja v prvom rade kultúrne kompetencie našich žiakov, osobné, sociálne a komunikačné kompetencie. Ciele prierezovej témy vychádzajú z neopakovateľnej hodnoty individuálneho ľudského života, z hodnoty komunity ako prirodzeného prostredia pre človeka, z rešpektu voči individuálnym potrebám človeka a z faktu rovnosti ľudí pred platnými zákonmi. Pri realizácii multikultúrnej výchovy rešpektujeme lokálne podmienky a spolupracujeme s inými verejnými, štátnymi i mimovládnyimi organizáciami v regióne. Svoje ciele napĺňa v celej spoločnosti, nielen v regiónoch, kde žijú menšiny.

Mediálna výchova /MDV/ vzdelávania realizuje ako integrálna súčasť obsahu viacerých vzdelávacích oblastí - jazyk a komunikácia, umenie a kultúra, matematika a práca s informáciami, človek a hodnoty, človek a spoločnosť. Je možné ju uskutočňovať formou projektov, kurzu, seminára a iných školských aktivít (napr. mediálna kampaň na podporu verejnoprospešnej akcie...). Okrem toho mediálna výchova môže mať aj formu samostatného voliteľného predmetu. Mediálnu výchovu využijeme v matematike, estetických predmetoch, v umeleckých krúžkoch.

V ZŠ škole ide o ďalšie zvyšovanie mediálnej gramotnosti žiakov v smere orientácie na reflexiu pôsobenia médií, rozvoja schopností a zručností potrebných k samostatnej tvorbe mediálnych produktov, nasmerovaniu k (celoživotnému) kritickému prístupu pri práci s informáciami a prehĺbeniu nadobudnutého povedomia o dôležitosti a vplyve médií na osobnosť jednotlivca a spoločnosť.

Primárnym cieľom mediálnej výchovy v ZŠ je podpora a rozvíjanie mediálnej gramotnosti u žiakov prostredníctvom nadobúdania a prehĺbovania úrovne mediálnych kompetencií, t.j. schopnosti prijímať, analyzovať a hodnotiť širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova tak napomáha rozvoju schopnosti žiakov disponovať nástrojmi, ktoré pomáhajú zvládnuť orientáciu a existenciu v mediálnom svete.

Prostredníctvom mediálnej výchovy vedieme žiakov k:

- kompetentnému zaobchádzaniu s médiami - kritickému a aktívnemu využívaniu médií a ich
- produktov

- uvedomeniu si vplyvu médií na život jednotlivca a spoločnosti , na verejnú mienku, vzťah
- médií a politiky (prepojenie mediálnych obsahov s politikou)
- praktickej schopnosti obhájiť svoj názor, argumentovať, diskutovať, verejne vystupovať
- zaujatiu racionálneho postoja k „novým médiám“ vedieť ich využívať, poznať nebezpečenstvá
- ich zneužívania a vedieť sa efektívne brániť.

Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Prelína sa celým vzdelávaním. Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy v praktickej škole sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane. Osobnostný a sociálny rozvoj začleníme do vecného učenia, literárnej výchovy.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote

Profilácia žiaka :

- chápe svoj telesný, psychologický a sociálny vývin a svoju jedinečnosť ako individuality
- dokáže vyhodnotiť etiku svojho správania a konania a posúdiť, čo je dobré a zlé, čo prejaví v regulácii svojho správania
- využíva nadobudnuté sociálne zručnosti v svojich rôznych životných situáciách
- uplatňuje svoje práva a snaží sa rešpektovať aj práva ostatných
- pozná svoj individuálny štýl učenia a dokáže ho využiť na rozvoj svojho vzdelanostného potenciálu
- vie pracovať ako aktívny člen skupiny a akceptuje pravidlá skupinovej práce
- uprednostňuje predchádzanie problémov a konfliktov alebo je pripravený nájsť možnosti ich vhodného riešenia
- uvedomuje si dôležitosť a nadobudol predpoklady pre uprednostňovanie zodpovedného prístupu k svojmu zdraviu a zdraviu iných ľudí.

Ochrana života a zdravia /OZO/

Ochrana života človeka a jeho zdravia rozvíja postoje, vedomosti, a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne nepredvídané udalosti môžu vzniknúť pri pobyte v prírode, či na akciách a aktivitách realizovaný praktickou školou. Ochranu života a zdravia včleníme do predmetov telesná výchovy, vecné učenie, telovýchovných krúžkov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti /TBZ/

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra /RLK/ postupne ju začleňujeme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov. Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v základnej škole v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodom strom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Výchova k ľudským právam /VLV/

Začleňujeme ju do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov. Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam v školách (a nielen v nich) je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Finančná gramotnosť /FIG/

Začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete matematika. Finančnou gramotnosťou učíme žiakov využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Globálne vzdelávanie /GV/

Začleňujeme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov – no najviac v predmete vlastiveda, prírodoveda, prírodopis, geografia, fyzika, matematika, výtvarná výchova, občianska výchova prevažne na 2.st. ZŠ.

Globálne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré zdôrazňuje globálny kontext v učení (sa). Prostredníctvom neho dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, ktoré sa týkajú každého jednotlivca, k rozvoju jeho kritického myslenia v týchto témach a k hlbšiemu porozumeniu oblastí a tém, ktoré sa týkajú celého sveta. Témy globálneho vzdelávania poskytujú priestor na zmenu postojov jednotlivca a posilňujú uvedomenie si svojej vlastnej úlohy vlastnej úlohy vo svete a spoločnosti. Motivuje ňou žiakov k zodpovednosti a k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho človeka.

Drogová prevencia

Celosvetový, európsky a národný problém. Zaradením prierezovej témy sa snažíme žiakov vystríhať pred nebezpečenstvom požívania drog, omamných a psychotropných látok. Na riziká s ich užívaním, skvalitňovanie intervencie, prevencie aby sme pomohli zredukovať škody napáchané drogami. Podstatnou je pre nás informovanosť a prístup k poznatkom, ktoré sa snažíme prezentovať naším žiakom vhodnou formou so zreteľom na individuálny prístup. DROGY začleníme do jednotlivých učebných osnov všetkých predmetov.

Programy, koncepcie

Vo výchovno-vzdelávacom procese vychádzame z týchto koncepcií a programov:

- 1.Národný program prevencie obezity.*
- 2.Národný program duševného zdravia na roky 2011-2013.*
- 3.Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016 a Akčný plán pre plnenie úloh vyplývajúcich z tejto stratégie na rok 2012.*
- 4.Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009-2013.*
- 5.Národný akčný plán pre deti na roky 2009-2012.*
- 6.Národná protidrogová stratégia na obdobie 2009-2012.*
- 7.Národný program prevencie HIV, AIDS v SR na roky 2009-2012.*
- 8.Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011-2014.*
- 9.Plán výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005-2014.*
- 10.Revidovaný akčný plán dekády začleňovania rómskej populácie na roky 2011-2015.*
- 11.Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, antisemitizmu, xenofó-*

bie a ostatným prejavom intolerancie.

12.Stratégia prevencie kriminality na roky 2012- 2015.

13.Koncepcia výchovy a vzdelávania detí so zdravotným postihnutím.

14.Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín.

15.Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov.

16.Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách.

17.Koncepcia pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácia do praxe.

18.Koncepcia špeciálno-pedagogického poradenstva.

19.Program zdokonalenia systému raného poradenstva pre rodičov detí so zdravotným postihnutím, detí s viacnásobným postihnutím a pervazívnymi vývinovými poruchami.